

# *A cserepes küldetés*

Írta: Garabuczi Klára Izabella (12 éves)

Az egész egy kagylóval kezdődött. Egy apró kagylóval, amit akkor találtam, amikor egy szokásos délutánt töltöttem Thaiföld egyik aprócska öblében, a nagymamám társaságában. A parton üldögéltünk, citromos teát kortyoltunk és néztük a víz lassú mozgását. A kagyló más volt, mint a többi. Csillogott. Mintha belülről világított volna. Amikor a fülemhez emeltem, egy hang szólalt meg benne.

– Klárika, hallgass meg, kérlek! Segítségre van szükségünk! Turi vagyok, a cserepes teknős.

A hang öreg volt, és bölcs. Egy bölcs cserepesteknősé, aki elmondta, milyen nagy bajban vannak. Nem kérdezősködtem. Tudtam, hogy nem álmodom. És tudtam, hogy mennem kell, segítenem kell. Mielőtt bármit is tettem volna, hazaszaladtam, és a laptop elé ültem.

Beírtam a keresőbe: cserepesteknős + Thaiföld + veszélyeztetett fajok. A képernyő tele lett műanyaggal, elhagyott partszakaszokkal, kicsi teknősökkel, amik a homok helyett flakonok között botladoztak. Olvastam a tenger áramlatairól, amik a műanyagot örvényekbe gyűjtik, a lebegő hulladékszigetekről, és arról, hogy a teknősök gyakran összekeverik a zacskókat a medúzákkal és éhen

halnak. A legmegdöbbentőbb mégis egy helyi cikk volt, egy kis szervezet oldalán. „Tiszta víz, tiszta jövő – Kókuszligeti Ifjúsági Kör. Teknősmentés helyben.” Ott volt egy e-mail cím meg pár név is – köztük egy fiúé: Suri. És egy mondat: „Ha úgy érzed, meghallottad a tenger hívását, csatlakozz hozzánk!”

A tenger szólt. Én válaszoltam. Írtam egy rövid üzenetet. Aztán bepakoltam a hátizsákba, amiről úgy gondoltam, szükségem lehet rá: vizespalackot, jegyzetfüzetet, egy régi, sárga törölközőt. Másnap reggel elindultam a kis öböl végén álló mólóhoz. Ott találkoztam Surival, egy helyi fiúval, aki már várt rám.

– Szia, Klárika vagyok! Amit találtam lehet segíthet, gyere megmutatom.

– Szia, Suri vagyok! Örülök, hogy írtál. Menjünk, siessünk!

Suri alacsony volt, barna bőre szinte fényesre sült a napon és mindig nevetett. De most ő is komoly volt. Kezében egy cetlit szorongatott, rajta ez állt: „Tiszta víz, tiszta jövő – Kókuszligeti Ifjúsági Kör.”

– A teknősök beszéltek veled is, igaz? – kérdezte.

Bólintottam.

– Akkor induljunk, mutasd merre menjünk!

A motoros csónak berregése közben mesélni kezdett.

– Tudod, Klárika, a nagyapám szerint a teknősök régen sokkal többen voltak. Aztán jött a műanyag, a halászhálók, a turizmus. És az emberek nem értik, hogy a teknős nem csak teknős! Ők az óceán szíve. A homok életének része.

– Hogy érted?

– A teknősök, amikor tojást raknak, a homok összetételét is megváltoztatják. A fészek hője befolyásolja a homok mikroéletét. És a kikelő kicsik... hát ők azok, akik madarakat, halakat, ragadozókat is táplálnak. Ha eltűnik a teknős, megbillen az egész ökoszisztéma. Érted?

A parton már várt minket valaki. Aree, egy helyi nő, aki a Kókuszligeti Kör felnőtt koordinátora volt. Mellette állt a nagyapja, Samat bácsi, aki már nyolcvan felett járt, de még mindig a teknősökről mesélt a faluban. Körülöttük gyerekek: Dewi, Lalu, Non, és még sokan mások. Volt náluk kesztyű, zsák, lapát. Megérkezett Dr. Jaya, egy indonéz tengerbiológus, aki évek óta figyelte a part teknőseit.

– A helyi halászok is küldtek üzenetet – mondta Dr. Jaya. – A partszakasz keleti részén is találtak hálóra gabalyodott példányokat.

És ekkor, megérkezett Turi. A teknős lassan csúszott ki a hullámok közül, egy nagy darab hálóra tekeredve. A páncélja repedezett volt. Lassan lélegzett.

– Ő az! – suttogtam. – Ő szólt hozzám!

A gyerekek nem vártak utasításra. Aree irányított.

– Lalu, hozd a vízzel telt vödröt! Dewi, vágd el a hálót!

Én közben a teknős fejét simogattam, és csendesen beszéltem hozzá.

– Turi, itt vagyok én vagyok Klárika! Nem engedem, hogy vége legyen!

A mentés több mint egy órán át tartott.

Végül sikerült kiszabadítani. Dr. Jaya bekötözte az uszonyát, és feljegyzést készített.

– Ha nem most érkezünk időben, talán már nem is élne!

De a bajok még nem értek véget! A homokban fészkek nyomát fedeztük fel és azt is, hogy több fészket már feltúrtak. Tojásnyomok vezettek a dűnék mögé. Hirtelen megvillant valami, és mi már rohantunk is! Egy férfi térdelt a bokrok között. A tojásokat egy zsákba gyömöszölte. Surival egyszerre kiáltottunk rá:

– Állj meg! Ezeket nem viheted el!

A férfi ijedten hátrahőkölt. Dr. Jaya higgadtan, de szigorúan szólt.

– Tudja, hogy ezzel egy egész fajt sodor veszélybe?

A férfi motyogott valamit a szegénységről, a pénzről. Aree odalépett hozzá.

– Segítünk más munkát találni. De ez nem mehet így tovább!

Visszatettük a tojásokat. Néhány talán megmarad. Néhány talán kikel.

Másnapra mindenki összefogott ismét. Gyerekek, halászok, turisták, önkéntesek. Együtt tisztítottuk meg a partot. Találtunk nejlonzacskókat, palackokat, meg régi horgászsinórokat.

– Klárka tudta, hogy a lebomló műanyag is mérgező lehet? – kérdezte Suri.

– Tudom. De most már tesztek is ellene!

A megtisztított parton Turi, a teknős, újra kijött a vízből. Három kis teknős követte. Mintha tudták volna: biztonságban vannak.

Amikor hazatértem, még sokáig gondolkodtam Turi szavain. Aztán még többet olvastam, nem csak

a teknősökről, hanem a korallzátonyokról is. Azt tanultam, hogy a cserepesteknősök segítenek megőrizni a zátonyok egészségét. Azzal, hogy eltávolítják a szivacsokat a korallok felszínéről, több hal is hozzájut a táplálékához. Egyetlen teknős is képes átrendezni egy egész élőhelyet.

De nemcsak a természetnek fontosok! Sok országban, például a Korall-háromszög térségében, a teknősök látványa turistákat vonz, ami munkát és megélhetést ad a helyieknek. Ha elpusztulnak, nemcsak az óceán, hanem az emberek is elveszítik azt, ami értékes.

Szerencsére vannak szervezetek, akik mindezt komolyan veszik. A WWF például azon dolgozik, hogy védett tengeri területeket hozzon létre, ahol a teknősök biztonságban fészkelhetnek és táplálkozhatnak. Segítenek a fészkek megfigyelésében és a járőrözésben is, hogy senki ne árthasson nekik! Amikor ezt elolvastam, megértettem: nem volt véletlen, hogy a kagyló engem választott. A fülemhez emelve újra hallottam Turi hangját.

– Köszönöm, hogy meghallottál minket! Aki hallja a Föld hangját, az többé nem tud úgy élni, mint előtte!

Igaza volt. Azóta gyűjtést szerveztem az iskolámban. Megtartottuk a „Ne csak nézd, segíts is!” hetet. És mesélek, mindenhol! Mert minden kis történet, egy nagy változás kezdete lehet. A cserepesteknős nemcsak egy tengeri élőlény. Ő a bolygó egyensúlyának része. Segíti a korallzátonyokat, fenntartja a tenger élővilágának

egészségét, és munkát is ad a part menti közösségeknek. Ha ő nincs, sok más élőlény sem marad életben. És ha mi nem vigyázunk rájuk, akkor magunkra sem vigyázunk igazán. Minden tojás, amit megvédünk, minden hulladék, amit eltávolítunk, egy új esély a jövőnek, a teknősöknek, az embereknek, és a Földnek.

A történetem csak egy apró kavics a vízben. De talán valahol egy új hullám indul el vele!